

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՅ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
ԵՐԿՐՈՎԱՆԱԿԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԻՆՍԻՏՈՒՏ

ԳԵՂՄԵԽԱՆԻԿԱՅԻ ՊՐՈԲԼԵՄՆԵՐԻ 1970, № 4

ԳԵՂՄԵԽԱՆԻԿԱՅԻ ԲԱԺՆԻ ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Պատախանատու խմբագիր՝ պրոֆ. Գեղմք. Տեր-Աթեմյան
Կոնսոլատատիվ խորհուրդ՝ պրոֆ. Զերավեր Ա. Լեռներին (Լաբեյստ, Խեղ., ԱՄՆ),
պրոֆ. Արգիլ Կեշին (Թուղապէշտ), դոկտ. Զոն Ն. ՀԱՏՁԻՆԱՊՈՆ (Լոնդոն),
պրոֆ. Արմեն Գ. ՆԱԶԱՐՅԱՎ (Երևան), դոկտ. ՅԱՐՈՎԱՎԱՀ ՊԱՇԵԿ (Թրագա) և
պրոֆ. Խըլլ Վ. ՊՈՊՈՎ (Մոսկվա)

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ւ Ն

Էջ

Ֆրոնտիսպիս՝ պրոֆ. Գ. Մ. Լոմիզե	1
Պրոֆեսոր Գրիգորի Միխայլովիչ Լոմիզե	
Արմեն Նազարյան. ԳՈՐԾԻՔԱՅԻՆ ՀԻՄՔԱՎ ՍԵՅՍՄԻԿ ՍԱՆԴԱԿԱԿԻ ՍՏՐՈՒԿ- ՏՈՒՐԱՅԻ ՄԱՍԻՆ	5
Գեղմք. Տեր-Մատեմանյան, Միքայել Գողյանեան, Այսա Տորովսկայա և Սոֆիա Բարից- կայա, ԲԱԶՄԱՀԱՐԿ ՍՈՂԱՆՔՆԵՐԸ ԵՎ, ՓԱՓՈԽԿ ԿԱՎԵՐԻ ԴԻՄԱՆՐՈՒ- ԹՅՈՒՆԸ	16
Իվան Պոպով և Լորին Շահոնյան. ԻՆԺԵՆԵՐԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՒԹՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ, ԳԵՂՄԵԽԱՆԻԿԱ	49
Գեղմք. Տեր-Մատեմանյան. ՄԱԶԱԽՈԹԱՅԻՆ ԿԱԽՎԱԾ ԶՐԵՐԻ ԵՎ, ԿԱԽՅԱԱ, ԳԵՏ- ՆԱԶՐԵՐԻ ՀՈՐԻՇՈՒՆԵՐԻ ՄԵԽԱՆԻԶՄԻ ՄԱՍԻՆ	63
Յարովակ Պաշեկ. ԻՆԺԵՆԵՐԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՒԹՅՈՒՆՈՒԹՅԱՆ ՄԻԶԱԳՎԱՅԻՆ ԱՅՈ- ՑԻԱՑԻԱՅԻ ՍՈՂԱՆՔՆԵՐԻ ԵՎ, ԶԱՆԳՎԱՆԵՐԵՐԻ ԱՅՆ ԸԱՐԺՈՒՄՆԵՐԻ ԱՇ- ԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԽՄԲԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ 1970 ԹՎԱԿԱՆԻՆ	86
Գեղմք. Տեր-Մատեմանյան, Անահիտ Առաքելյան և Համիկ Տեր-Մատեմանյան. ՍՈՂԱՆ- ՔԱՅԻՆ ԵՐԵՎՈՒԹՅՈՒՆԵՐԸ ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՊՅՈՒՆԴՈՒՄ, ՀԱՅԱՍՏԱՆ	94
Գեղմք. Տեր-Մատեմանյան և Վղողյա Զարեկան. ԽԻՍ ՆԵՐՎԱԾ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՒՄ ՍՈՂԱՆՔԱՅԻՆ ԿԵՏԵՐԻ ՏԵՂԱԾԱՐԺԻ ՊԻՏԱԿԱՆ ԳԴԱՅԻՆ ՀԱՏՈՒՄՆԵՐՈՒ- ԹԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄԸ	107
Դիմիտրի Սարգսյան և Հենրիկ Բալայան. ՍՈՂԱՆՔ ԽԱՅՏԱԲՎԵՏ ԿԱՎԵՐՈՒՄ ԵՐԵ- ՎԱՆՈՒՄ	115
Լորիս Բյուռու և Քամերըն Քենի. ՍՏՐՈՒԿՏՈՒՐԱՅԻ ԱԶԴՆԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆՈՐՄԱ- ԿՈՂԱՆԱԿԱՅՎԱԾ ԼՈՂՈՒՆ ԿԱՎԵՐԻ ՎԱՐՔԻ ԱՐՍ ՍԱՀԲԻ ԺԱՄԱՆԱԿԻ	122

Հապկի վրա՝ 2002 արվեստի վաստակավոր գարձի՝
ՌՈՒԲԵՆ ԲԵԴՐՈՍՅԱՆԻ 1954 թ. «Սևան» փայտագրուրյան

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՅ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ
Ե Բ Ո Վ Ա Ն

1970

АКАДЕМИЯ НАУК АРМЯНСКОЙ ССР
ЛАБОРАТОРИЯ ГЕОМЕХАНИКИ

НАУЧНЫЕ ТРУДЫ
ПРОБЛЕМЫ ГЕОМЕХАНИКИ
1971, № 5

ответственный редактор
проф. Г. И. ТЕР-СТЕПАНИАН

Консультативный совет: д-р Дж. Н. АТЧИНСОН (Лондон), проф. А. КЕЗДИ (Будапешт), проф. Дж. ЛЕОНАРДС (Лафайетт, Инд., США), проф. В. Д. ЛОМТАДЗЕ (Ленинград), проф. А. Г. НАЗАРОВ (Ереван), д-р Я. ПАШЕК (Прага) и проф. И. В. ПОПОВ (Москва).

СОДЕРЖАНИЕ

Стр.

Фронтиспис: Акад. Ф. П. Саваренский

И. В. Попов. ЗНАЧЕНИЕ НАУЧНЫХ ИДЕЙ АКАД. Ф. П. САВАРЕНСКОГО В РАЗВИТИИ УЧЕНИЯ ОБ ОПОЛЗНЯХ В СССР	1
Б. Каменов, Г. И. Тер-Степаниан, И. Илиев, Г. Симеонова и Е. Аврамова-Тачева. МЕХАНИЗМ СЛОЖНОГО ТРЕХЯРУСНОГО ОПОЛЗНЯ В БАЛЧИКЕ, БОЛГАРИЯ	5
Р. Б. Пек. ПРЕИМУЩЕСТВА И ОГРАНИЧЕНИЯ ОБСЕРВАЦИОННОГО МЕТОДА В ПРИКЛАДНОЙ МЕХАНИКЕ ГРУНТОВ	30
Я. Феда. ЗАМЕТКИ О ВЛИЯНИИ СТРУКТУРЫ НА СОПРОТИВЛЕНИЕ СДВИГУ ГРУНТОВ	77
3. Г. Тер-Мартиросян и Д. М. Ахпателян. О НАПРЯЖЕННОМ СОСТОЯНИИ БЕСКОНЕЧНОГО СКЛОНА С КРИВОЛИНИЕЙНОЙ ГРАНИЦЕЙ В ПОЛЕ ГРАВИТАЦИИ И ФИЛЬТРАЦИИ	81
МЕЖДУНАРОДНЫЕ СИМВОЛЫ И ТЕРМИНЫ ПО МЕХАНИКЕ СКАЛЬНЫХ ПОРОД НА АНГЛИЙСКОМ, ФРАНЦУЗСКОМ, НЕМЕЦКОМ, РУССКОМ И АРМЯНСКОМ ЯЗЫКАХ	92
Б. Коштяк. МОДЕЛИ БЛОКОВЫХ СИСТЕМ	111
Г. И. Тер-Степаниан и А. Е. Тер-Степаниан. АНАЛИЗ ОПОЛЗНЕЙ	113
В. П. Витман. ГЕОЛОГИЧЕСКАЯ ОБСТАНОВКА И УСЛОВИЯ ОБРАЗОВАНИЯ ОПОЛЗНЕЙ ГОРЫ БЫТХА В СОЧИ	123
Г. И. Тер-Степаниан. МНОГОЛУЧЕВОЙ ДИФФЕРЕНЦИАЛЬНЫЙ МЕТОД НАБЛЮДЕНИЯ ВЕРТИКАЛЬНЫХ СМЕЩЕНИЙ ОПОЛЗНЕВЫХ ТОЧЕК	147
НАУЧНАЯ ХРОНИКА	158

На обложке—офоркт засл. деятеля искусств Арм. ССР

В. Т. АЙВАЗЯНА. «Оползнь в ущелье Бжни», 1954 г.

ИЗДАТЕЛЬСТВО АКАДЕМИИ НАУК АРМЯНСКОЙ ССР

ЕРЕВАН

1972

ACADEMY OF SCIENCES OF THE ARMENIAN SSR
LABORATORY OF GEOMECHANICS

TRANSACTIONS
PROBLEMS OF GEOMECHANICS
1971, № 5

Editor-in-chief Professor GEORGE TER-STEPANIAN

Advisory Board: Dr. JOHN N. HUTCHINSON (London), Prof. ARPAD KEZDI (Budapest), Prof. GERALD A. LEONARDS (Lafayette, Ind., USA), Prof. VALERII D. LOMTADZE (Leningrad), Prof. ARMEN G. NAZAROV (Yerevan), Dr. JAROSLAV PASHEK (Prague) and Prof. IVAN V. POPOV (Moscow)

CONTENT

	Page	
Frontispiece: Acad. F. P. Savarensky	Ivan Popov. SIGNIFICANCE OF ACAD. F. P. SAVARENSKY'S CONCEPTION IN THE DEVELOPMENT OF SCIENCE ON LANDSLIDES IN THE USSR	4
Boyan Kamenov, George Ter-Stepanian, Ilya Iliev, Ginka Simeonova and Elka Avramova-Tacheva. MECHANISM OF THE COMPLEX THREESTRIED LANDSLIDE IN BALCHIK, BULGARIA	24	
Ralph B. Peck. ADVANTAGES AND LIMITATIONS OF THE OBSERVATIONAL METHOD IN SOIL MECHANICS	Translation into Russian	30
	Abbreviation in Armenian	50
	Author's preface to the Armenian and Russian translations	56
Jaroslav Feda. NOTES ON THE EFFECT OF STRUCTURE ON THE SHEAR STRENGTH OF SOILS	58	
Zaven Ter-Martirosian and Jim Haghpatalian. THE STRESS STATE OF AN INFINITE SLOPE WITH CURVILINEAR BOUNDARY IN THE FIELD OF GRAVITY AND SEEPAGE	89	
INTERNATIONAL SYMBOLS AND TERMS ON ROCK MECHANICS IN ENGLISH, FRENCH, GERMAN, RUSSIAN AND ARMENIAN	93	
Blahoslav Koshtak. MODELS OF BLOCK SYSTEMS	100	
George Ter-Stepanian and Hasmik Ter-Stepanian. ANALYSIS OF LANDSLIDES	120	
Vera Vitman. GEOLOGICAL CONDITIONS AND HISTORY OF LANDSLIDE DEVELOPMENT OF THE BYTKHA MOUNTAIN IN SOCHI	145	
George Ter-Stepanian. MULTIRADIAL DIFFERENTIAL METHOD OF OBSERVATIONS OF VERTICAL DISPLACEMENT OF LANDSLIDE POINTS	156	
NEWS ITEMS	159	

On the cover—the etching „Landslide in the Ravine of Bjni“ by Honoured Art Worker of the Armenian SSR

VLADIMIR AYVASIAN, 1954.

PUBLISHING HOUSE OF THE ARMENIAN ACADEMY OF SCIENCES
YEREVAN

1972